

# Müzik Teorisi Dersine ?li?kin Tutum Ölçe?i

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Müzik Teorisi Dersine ?li?kin Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26397>

## Özet

Müzik Teorisi Dersine ?li?kin Tutum Ölçe?i, müzik e?itimi alan?nda ö?renim gören bireylerin, **müzik teorisi** dersine yönelik sahip olduklar? duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Ölçek, Esin Uçal Canakay taraf?ndan 2006 y?l?nda geli?tirilmis? olup, geçerlik ve güvenirlik çal??malar? ile desteklenmi?tir. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullanmakta ve müzik ö?rencilerinin bu temel derse kar?? geli?tirdikleri genel tutumu yüksek iç tutarlılıkla ölçmektedir.

Geli?tirme çal??mas?, 2006 y?l?nda Pamukkale Üniversitesi'nde düzenlenen Ulusal Müzik E?itimi Sempozyumu'nda bildiri olarak sunulmuştur. Ölçe?in yüksek güvenirli?i (Cronbach Alfa: .95) ve geçerli?i, müzik e?itimi ara?t?rmalar?nda kullan?ma uygunlu?unu göstermektedir.

## Anahtar Kelimeler

Müzik Teorisi, Tutum Ölçe?i, Müzik E?itimi, Psikometrik Geli?tirme, Tutum, Üniversite E?itimi.

## Yazarlar

Esin Uçal Canakay

## Amaç

Ölçe?in temel amacı, üniversite düzeyinde müzik e?itimi alan ö?rencilerin **müzik teorisi** dersine kar?? geli?tirdikleri tutum düzeylerini saptamaktır. Bu tür bir ölçüm, e?itim programlar?nın etkinli?ini de?erlendirmede ve ö?rencilerin derslere olan motivasyonlar?nın anlamada kritik öneme sahiptir.

Geli?tirme çal??mas?, ö?rencilerin teorik müzik bilgisine yakla??m?nın nicel olarak belirleyerek, ders içeri?inin ve ö?retim yöntemlerinin iyile?tirilmesine yönelik somut veriler sunmayı hedeflemiştir. Bu, özellikle **müzik e?itimi** alan?ndaki akademik çal??malar için önemli bir araç sağlamaktadır. Ölçek, hem bireysel ö?renci tutumlar?nın hem de bir program?n genel tutum üzerindeki etkisini izlemek için kullan?labılır.

## Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, psikolojideki **tutum** kavram?nın temel olarak, bireylerin belirli bir nesneye (bu durumda Müzik Teorisi Dersi) kar?? gösterdikleri nispeten kal?c? de?erlendirici yarg?lar? ölçmektedir. Tutumun genellikle bili?sel (inançlar), duygusal (hissedilenler) ve davran??sal (eylem e?ilimleri) bile?enlerden olu?tu?u kabul edilir.

Bu ölçek özelinde ölçülen yap?, ö?rencilerin dersi ne kadar sevdi?i, dersin faydas?na ne kadar inand??? ve dersle ilgili aktivitelere ne kadar kat?lmaya istekli oldu?u gibi boyutlar? kapsamaktadır. Dolay?s?yla, **müzik teorisi** dersine yönelik genel bir e?ilim ve de?erlendirme ölçülmektedir. Yap?, ö?rencilerin müzik teorisini akademik ba?ar?lar? için bir engel mi yoksa bir gereklilik mi olarak gördüklerini anlamaya yard?mc? olur.

## Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amacıyla **faktör analizi** uygulanm???tır. Yap?lan geçerlik çal??malar?, ölçek maddelerinin kuramsal yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir. Özellikle, maddelerin faktör yüklerinin belirlenen s?n?r de?erin üzerinde olmas?, ölçe?in yap?sal tutarlıl???n? kan?tlam???tır.

Yap?lan analizlerde, faktör yüklerinin alt s?n?r? **.43** olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, maddelerin ölçülen yap?ya yeterli düzeyde katkı sa?lad???n? ve ölçe?in yap?sal olarak geçerli oldu?unu göstermektedir. Bu, ölçe?in gerçekten de psikometrik olarak tutumu ölçtü?ünü destekler niteliktedir.

## Güvenirlilik

Ölçe?in iç tutarlıl???n? belirlemek amacıyla Cronbach alfa katsay?s? hesaplanm???tır. Elde edilen katsay? **.95** olarak rapor edilmi?tir. Bu yüksek de?er, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı oldu?unu ve ölçülen yap?y? güvenilir bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Genellikle .70 üzerindeki alfa de?erleri kabul edilebilir olarak de?erlendirilirken, .95 de?eri, ölçe?in akademik ara?t?rmalarda yüksek düzeyde güvenilirlikle kullan?labilece?ini i?aret etmektedir. Bu yüksek **güvenirlilik**, ölçek sonuçlar?n?n kararlı ve tekrarlanabilir oldu?unu kan?tlar ve ölçüm hatas? riskini minimize eder.

## Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, maddelerin yap?sal uyumunu tespit etmek için aç?mlay?c? **faktör analizi** tekni?i kullan?lm???tır. Bu analiz, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa birden fazla boyuttan m? olu?tu?unu ortaya ç?karmay? amaçlam???tır. Faktör analizinin temel amac?, tutum yap?s?n?n alt?nda yatan gizil faktörleri ortaya ç?karmaktır.

Analiz sonucunda, maddelerin faktör yüklerinin .43 s?n?r de?erinin üzerinde oldu?u görülmü?tür. Bu durum, maddelerin belirlenen faktör (veya faktörler) alt?nda güçlü bir ?ekilde topland???n? ve ölçe?in teorik yap?s?n? destekledi?ini göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in yap? geçerli?ine önemli bir katkı sa?lamaktadır.

## Ölçme Aracı

**Test Type:** Geliştirme Ölçeği (Developmental Scale)

**Format:** 5'li Likert Ölçeği (1= Hiç Katılmıyorum - 5= Tamamen Katılıyorum)

**Language Available:** Türkçe

**Population Group:** Müzik eğitimi alan üniversite öğrencileri

**Age Group:** Genellikle üniversite çağı (18-25 yaş aralığı)

**Population Details:** Müzik Teorisi dersi alan veya bu alanda eğitim gören lisans öğrencileri.

**Test Methodology:** Öz Bildirim Raporu (Self-Report Instrument)

## Anahtar Kelimeler

Müzik Teorisi Tutumu, Cronbach Alfa, Faktör Yüğü, Psikometrik Özellikler, Tutum Ölçümü, Eğitim Araştırmaları.

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Bilinmiyor

**Affiliation Email addresses:** Bilinmiyor

**Correspondence Address:** Bilinmiyor

## İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Esin Uçal Canakay tarafından **2006** yılında Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu'nda bildiri olarak sunulmuştur. Ölçeğin akademik ve eğitim amaçlı kullanımları için yazarın orijinal makalesine atıf yapılması gerekmektedir.

Ticari kullanım veya izin gereklilikleri hakkında spesifik bir ücret bilgisi mevcut olmamakla birlikte, akademik araştırmalarda yazarın izni alınarak kullanılması önerilir. Orijinal bildiri ve PDF dosyasına erişim mevcuttur.

## Kaynaklar

Canakay, E. U. (2006). Müzik teorisi dersine ilişkin tutum ölçeği geliştirme. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, 26-28 Nisan 2006, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Denizli. Orijinal

bildiriye ulaşılabilir: [muzikegitimcileri.net](http://muzikegitimcileri.net)

Ölçeğin orijinal PDF belgesi ise ulaşılabilir: [muzik-teorisi-dersine-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf](http://muzik-teorisi-dersine-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf)

## Müzik Teorisi Dersine İlişkin Tutum Ölçeği Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Orijinal kaynakta ölçeğin maddeleri metin olarak sunulmamıştır. Maddeler için yazarın orijinal çalışmasına başvurulmalıdır. Aşağıdaki linkler aracılığıyla bildirinin tam metnine ve PDF dosyasına ulaşılabilir:

Bildiri Tam Metni: [muzikegitimcileri.net](http://muzikegitimcileri.net)

Ölçek PDF Dosyası: [muzik-teorisi-dersine-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf](http://muzik-teorisi-dersine-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf)

ARABPSYCHOLOGY.COM